

BATTONYA HATÁRRENDESZETI KIRENDELTSÉG

TÁJÉKOZTATÓ

A BATTONYA HATÁRRENDESZETI KIRENDELTSÉG 2016. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

*Cím: 5830 Battonya, Aradi u. 556.; postacím: 5830 Battonya Pf.: 4.
telefon: 06-68/556-070, 33-8600, fax: 06-68/556-070, 33-8605
E-mail: battonyahrk@bekes.police.hu*

Tisztelt képviselő-testület!

Mezőhegyes Város Önkormányzata képviselő-testületének felkérése alapján a határrendészeti kirendeltség illetékességi területén a határrend fenntartásáról, a határforgalom nagyságrendjéről és összetételéről, valamint az illegális migráció helyzetéről az alábbi beszámolót terjesztem elő.

I. Bevezetés

A Battonya Határrendészeti Kirendeltségnek 2016. évben fő célja volt az elmúlt évekhez hasonlóan, hogy végrehajtsa a Rendőrségi törvényben meghatározott feladatait, az államhatár őrizetét, a határforgalom ellenőrzését és a határrend fenntartását.

A kirendeltség részére prioritást élvező feladatokként 2016. évben az alábbiak kerültek meghatározásra:

1. Határozottan kell fellépni, a szubjektív közbiztonság-érzetet veszélyeztető jogsértő cselekmények ellen.
2. Biztosítani kell a közterületek, nyilvános helyek ellenőrzését.
3. Erősíteni kell az együttműködést a polgárőr egyesületekkel, valamint az egyes rendészeti feladatokat ellátó szervezetekkel.
4. Tovább kell erősíteni a települések és a külterületek biztonságát.
5. Biztosítani kell Magyarország külső határainak és belső biztonságának fokozott védelmét, az illegális migrációs nyomás elleni hatékony fellépést. Ezzel összefüggésben tevékenységünket a schengeni követelményeknek megfelelő szinten kell tartanunk.

A kirendeltség területi illetékességét kormányrendelet határozza meg, melynek alapján a kirendeltség 12 település - Mezőhegyes, Battonya, Dombegyház, Tótkomlós, Végegyháza, Mezőkovácsháza, Kisdombegyház, Magyardombegyház, Kunágota, Magyarbánhegyes, Nagybánhegyes, Kaszaper - adta közigazgatási területén végzi a számára előírt feladatait.

A fent említett települések összesített közigazgatási terület nagysága adja a Battonya Határrendészeti Kirendeltség hozzávetőlegesen 850 négyzetkilométer nagyságú illetékességi területét. Az ún. „zöldhatár” tekintetében országos szinten is jelentős, megközelítőleg ~53 kilométer hosszúságú államhatár őrizetéért felelünk.

A kirendeltség illetékességi területét érintő migrációs nyomás alapján Békés megye egyik legaktívabb határszakasza.

II. Az illegális migráció helyzete

A határrendészeti operatív helyzetet továbbra is a Romániából Magyarországon keresztül a schengeni térségbe (Nyugat-Európába, Németországba) irányuló illegális migráció befolyásolta. A Magyarország déli határszakaszára nehezedő megnövekedett migrációs nyomás a bevezetett kormányzati intézkedések hatására (IBH, erő-eszköz átcsoportosítás, megerősítés az idegenrendészeti eljárás lefolytatását szabályzó normák módosítása) lecsökkent. Az év második felében a fenti intézkedések terelő hatása kis mértékben érezhetővé vált a Battonya Határrendészeti Kirendeltség határszakaszán is, azonban az elmúlt években tapasztalt migrációhoz képest nagyobb nyomást nem váltott ki.

A tiltott határátlépések elkövetése során az értékelt időszakban egyik jellemző módszer volt, hogy romániai menekülttáborokból a migránsok tömegközlekedési eszközökkel leutaztak a határhoz közelebb eső nagyvárosokba (jellemzően Arad, Temesvár), ahonnan taxival vitették magukat az államhatár közvetlen közelébe. Ezt követően a határt gyalogosan lépték át és valamilyen tömegközlekedési eszközzel kíséreltek meg Németországba eljutni, ehhez a fajta elkövetési magatartáshoz általában nem kapcsolódott embercsempész tevékenység.

A másik módszer, amikor a migránsok nem menekülttáborokból, hanem közvetlenül a migrációt kibocsájtó országokból érkeztek. Ezen elkövetési magatartás általában embercsempész segítségével valósult meg. A csempészek a személyeket járművekbe megbújtatva eljuttatták az államhatár közelébe, onnan a migránsok gyalogosan a mobiltelefonok GPS alkalmazásainak segítségével lépték át illegálisan az államhatárt (jellemzően az átkelőhelyet megkerülve). Ehhez kapcsolódóan, embercsempészés bűncselekmény elkövetése miatt 5 fővel szemben indult eljárás.

A határforgalom ellenőrzésében jellemző illegális migrációhoz kapcsolódó jogsértő magatartás a hamis, hamisított, vagy más nevére szóló eredeti úti okmány felhasználásával megvalósított közokirat-hamisítás. Az értékelt évben a közokirat-hamisítások többségben utánzott gépjármű fogalmi- és vezetői engedélyekhez köthetően történtek.

A belső határon elkövetett tiltott határátlépés, és külföldiek rendészetével kapcsolatos szabálysértés elkövetői elsősorban román állampolgárok voltak, akik érvényes úti okmány hiányában jelentkeztek kilépésre.

A tiltott határátlépés szabálysértések elkövetői főként az Ázsiában dúló polgárháborús és egyéb gazdasági nehézségek elől menekülő migránsok, akik elsősorban a Törökország-Görögország-Macedónia-Szerbia-Románia, avagy a Törökország-Bulgária-Románia útvonalakon érkeztek határunkig. Részükről gyakori a közösségi közlekedési eszközök használata a mélyeségi területekre történő gyors eljutás érdekében, illetve szervezetszerű esetekben a makói irányultság az autópálya miatt.

2016-ban (ahogy az előző években is) a tiltott határátlépések helyei a kirendeltség illetékességi területének teljes határszakaszát, de legfőképpen a Mezőhegyes – Battonya közötti útszakaszt, valamint a közúti határátkelőhely, illetve Dombegyház település térségét érintették. A 10-10 kilométer mélységben elfogott, az illegális migrációhoz kötődő jogsértéseket a magyar és román határrendészeti szervek közös felfedésként tartotta nyilván.

III. A határrendészeti tevékenység helyzete

1. A határőrizeti tevékenység

A határátkelőhelyen kívüli úgynevezett „zöld határ” őrizete folyamatosan, alapvetően az illetékességi terület határ közeli településeinek (Mezőhegyes, Battonya, Dombegyház) térségében figyelő szolgálatot, illetőleg a településeken átvezető nagyobb forgalmú útszakaszokon, az illegális migráció áthaladási csomópontjain álló, mozgó és okmányellenőrző szolgálatot ellátó határrendészekkel került végrehajtásra.

A járőrök feladata a tiltott határátlépés megelőzése, az államhatár rendjének betartása/betartatása. Ez a tevékenység – az államhatártól számított mintegy 5-10 kilométer mélységben – az első vonal részét képezte, képzí a „zöldhatár” védelme érdekében, mely során a járőrök szolgálati feladataikat gépjárművel, és figyelmet segítő, mozgást érzékelő technikai eszközökkel látták el.

A fentiekben leírt határrendészeti tevékenység alapvetően biztosította a kirendeltség közel 53 kilométeres határszakaszának őrzését, védelmét. A belső és külső együttműködő partnerekkel összehangolt, a leginkább veszélyeztetett területekre koncentráló szolgálatszervezéssel igyekeztünk fellépni az illegális migrációval szemben.

Együttműködő partnerünkkel, a román határőrizeti szervekkel, havi rendszerességgel illetve helyzeti adatok kapcsán eseti jelleggel megtartott vezetői megbeszéléseken egyeztettük az erők-eszközök alkalmazásának helyét, idejét, figyelembe véve a valószínű mozgási irányokat, és időket. A román határőrizeti feladatokat ellátó Tornya Határrendőrségi Kirendeltséggel a határ menti közös járőrözés végrehajtása 2016. évben is tovább folytatódott mindkét ország területén.

2. A határforgalom ellenőrzés

A kirendeltség határátkelőhelye folyamatos nyitvatartási időben fogadja a személygépjárművek mellett az autóbusszal, illetve a max. 7,5 tonnás tehergépjárművel érkező utasokat, árukat. Mindezekon túl természetesen az államhatár gyalogosan, kerékpárral, illetve motorkerékpárral is átléphető.

A **személyforgalom** az értékelt esztendőben 594 896 fő volt, amely 2015 évhez viszonyítva mintegy 2,19 %-os csökkenést jelentett. Az év folyamán továbbra is jellemző volt a belépő forgalom nagyobb számaránya a kilépő forgalomhoz képest.

A személyforgalom alakulása 2010 – 2016 közötti időszakban, éves lebontásban (Battonya közúti határátkelőhely és Dombegyház ideiglenes határátkelőhely)

Battonya HRK	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kilépő	406 629	286 947	258 282	213 679	224 387	260 770	270 279
Belépő	498 226	382 103	309 383	263 804	335 177	347 440	324 617
Összesen	904 855	669 050	567 665	477 483	559 564	608 210	594 896

A személyforgalom mértékének a fenti táblázatban szereplő adatai alapján megfigyelhető, hogy a 2016. évben a kirendeltségen az értékelt időszak legforgalmasabb esztendőjéhez 2010. évhez képest 34,26 %-os forgalom csökkenést mutat, melynek oka az M43-as autópálya megépítése, valamint a Csanádpalota Autópálya Átkelőhely megnyitásában keresendő.

A 2016. évben a csökkenő határforgalmi adatok a főbb állampolgársági kategóriák közül a román (-5,61 %), moldáv (-18,73 %, német (-30,41 %), bolgár (-25,45 %), osztrák (-36,33 %) és a török (-38,65%) nációt érintette. Az átlépő utasok legnagyobb számban román és magyar állampolgárságúak voltak, akik a teljes forgalom 96,97 %-át tették ki.

Növekedés csak a magyar állampolgárok tekintetében mutatható ki, ami az elmúlt évhez képest 21,14 % növekedést mutat az átlépő utasok számában.

Az átlépő utasok állampolgárságát tekintve megállapítható, hogy igen széles a spektrum, ugyanis az államhatárt átlépő, átutazó személyek 2016. évben **92 ország állampolgárai** (2015-ben: 98) voltak.

Az értékelt időszakot tekintve megállapítható, hogy a márciusi hónapoktól kezdődően növekedés jellemezte a határforgalom mértékét, mely a június, július hónapokban, azaz a nyári idegenforgalmi időszakban csúcsonódott ki. A nyári hónapokban, az üdülések időszakában a nagyobb, hosszabb utakon résztvevő turisták mellett továbbra is jelen voltak kirendeltségünk átkelőhelyén az ún. strand turisták, akik a térségünk fejlett és közkedvelt fürdőhelyeit (Orosháza, Gyula, Makó) keresték fel. Új tendenciaként jelentkezett az ún. dohány turizmus. Egyre nagyobb teret hódít a vágott dohány vásárlása a magyar trafikokban román állampolgárok által, Romániában ugyanis nem kapható külön vágott dohány, a cigaretta árak pedig uniós szintre emelkedtek, ezáltal az olcsóbb vágott dohányból készítik a cigarettát amely így jelentősen olcsóbbá teszi a kész cigaretta árához képest. Az állampolgársági kört e tekintetben teljes egészében a román állampolgárok tették ki.

A 2016. évi **járműforgalom** összesen 240 977 darab volt (2015-ben, 238 443 darab), amely az előző évhez viszonyítva 1,06 %-os növekedést jelent. A személygépjárművek vonatkozásában 3,63 % növekedés, a tehergépjárművek tekintetében pedig 17,56% csökkenés, az autóbusz forgalomban kismértékű 8,40% csökkenés valamint a motorkerékpárok kapcsán 19,77% csökkenés volt tapasztalható.

A járműforgalom alakulása 2010 - 2016 terjedő időszakban, éves lebontásban (Battonya közúti határátkelőhely és Dombegyház ideiglenes határátkelőhely)

Battonya HRK	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Személygépkocsi	219 332	177 914	159 168	139 314	178 152	207 981	215 531
Autóbusz	10 524	8 570	6 901	3 956	4 000	3 750	3 435
Tehergépkocsi	35 743	31 537	26 195	27 006	26 085	26 272	21 658
Motorkerékpár	276	196	218	302	416	440	353
Összesen	265 875	218 217	192 482	170 578	208 653	238 443	240 977

A kirendeltség közúti határátkelőhelyének 2005-2006-os években 7,5 tonnára történő bővítésének eredményeképpen ugrásszerűen, a korábbi időszakokban megszokott átlagos mértékhez képest tízszeresére nőtt meg a tehergépjárművek száma. A tehergépjármű forgalom egy része – alapvetően az Európai Unió 2007-es bővítéséből, így a vámhatárok megszűnéséből és egyéb elsősorban infrastrukturális okokból kifolyólag – 2007-től kezdődően Nagylak Közúti Határátkelőhelyre, majd a Csanádpalota Autópálya Határátkelőhelyre tevődött vissza, 2012-2015 között közel azonos mértékű volt, a 2016. évben további csökkenés volt tapasztalható. A 2014-2015 évekre jellemző autóbusz forgalomban az azt megelőző évekhez képest kismértékű emelkedés volt tapasztalható, viszont a 2016. évben kismértékű csökkenés (-8.40%) figyelhető meg.

3. Körözés felfedések alakulása

Az értékelt esztendőben a statisztikai adatok szerint a körözött személyek és tárgyak ~84 %-a (2015-ben ~81 %-a) román állampolgárságú személy, honosságú tárgy volt. A körözött okmányok rendszerint román személyigazolványok voltak. A körözési nyilvántartásban szereplő valamennyi állampolgársági kategóriát figyelembe véve megállapítható továbbá, hogy a felfedések ~94 %-a (2015-ben ~86 %-a) a szabad mozgás közösségi jogával rendelkező személyi körhöz kötődött. Az állomány alapvetően jó szintű gyanúérzékenységét bizonyítja, hogy az egyébként - határintézkedési nyilvántartásokban történő kötelező ellenőrzést nem igénylő - minimum ellenőrzés alá eső állampolgársági kategóriák tették ki a körözött személyek, illetve tárgyak döntő hányadát. Megjegyzendő továbbá az, hogy a „kedvezményezett” utasokhoz kötődő – a schengeni kódex által is megengedett – bedolgozási számarány, az értékelt időszakot tekintve lényeges emelkedést mutat az előző évekhez képest, mely 23,6 %-ot jelent (2015-ben ~9.45%).

4. Visszairányítások alakulása

A visszairányított személyeket 10 ország állampolgárai adták összesen 51 fő. A 2014-es és 2015-ös évhez hasonlóan legnagyobb számban moldáv állampolgárok (29 fő) kerültek visszairányításra. A visszairányítási okok legnagyobb részét a támogató dokumentumok hiánya (56,86 %) adta.

Megállapítható továbbá, hogy az anyagi fedezet hiánya miatti intézkedésre a 2015-ös évvel ellentétben (ahol 7 esetről beszélhetünk) nem került sor.

A schengeni joganyagok és kapcsolódó egyéb jogszabályok, normák ez irányú rendelkezései maradéktalan alkalmazásával is biztosítja a kirendeltség személyi állománya a schengeni térség lakosságának biztonságát.

IV. Együttműködés

Battonya Határrendészeti Kirendeltség eredményes munkavégzése nem valósulhatna meg számos belső és külső együttműködő partner, valamint szervezet közreműködése nélkül, ezért kiemelt prioritással tekintünk ezen feladatra.

A Mezőkovácsházi Rendőrkapitánysággal kiegyensúlyozott, szoros kapcsolatot ápolunk tekintve, hogy a kirendeltség illetékességi területe a kapitánysággal átfedést mutat.

A Nemzeti Adó-és Vámhivatal vezetőivel, a közúti határátkelőhelyen szolgálatot teljesítő beosztottaival a kapcsolat jó szintű, felmerült gondok, problémák esetén egyeztetünk.

Megyei szintű együttműködési megállapodás alapján közös szolgálatot láttunk el a Békés Megyei Kormányhivatal, Közlekedési Felügyelőséggel, valamint eseti jelleggel az Nemzeti Munkaügyi Hivatal Munkavédelmi és Munkaügyi Igazgatósággal. A kapcsolat jó szintű, a szervezetek munkáját a kölcsönös tenni akarás jellemzi.

A kirendeltség és a szervezeten belüli együttműködő partnerek szolgálata mellett kiemelendő az a civil segítség - a rendőrség feladatainak, többek között az illegális migráció eredményes kezelésének terén, - melyet a polgárőr egyesületek fejtettek ki.

Megyei szintű együttműködési megállapodás van érvényben a mezőhegyesi (2 szervezet), battonyai, dombegyházi, végegyházi, tótkomlósi, kaszaperi, kunágotai, kisdombegyházi, magyardombegyházi, mezőkovácsházi, nagybánhegyesi és magyarbánhegyesi polgárőr egyesületekkel, szervezetekkel.

Együttműködési megállapodásunk van a Nagyvárad Területi Határrendőr Felügyelőség Turnu Határrendészeti Kirendeltségével. A megállapodás pontosítja, kiegészíti a Battonya Közúti Határátkelőhely rendjében foglaltakat, illetve részletezi a „zöldhatár” őrizetébe bevonható erők-eszközök alkalmazásának helyét, idejét.

V. Összegzés, kitűzött feladatok a következő időszakra

Tisztelt képviselő-testület!

Összességében úgy ítélem meg, hogy a Battonya Határrendészeti Kirendeltség az értékelt időszakban a számára meghatározott - bevezetőben részben említett - feladatait végrehajtotta.

Magyarország schengeni csatlakozásból adódó szigorú összeurópai elvárások teljesítése komoly feladatot, fegyelmzett, folyamatos munkavégzést kíván a kirendeltség állománya részéről. A rendelkezésre álló technikai és egyéb eszközök, az erők összehangolt, az elemző-értékelő munkára alapozott célirányos alkalmazásával eredményesen őriztük az államhatárt, tartottuk fenn a határrendet, ellenőriztük a határforgalmat és működtünk közre a közrend, közbiztonság fenntartásában. Ezen tevékenység eredményes folytatása az elkövetkezendő időszakban is kiemelt feladata a kirendeltségnek.

A 2017. évben kiemelt feladatunk Magyarország külső határának és közbiztonságának, közrendjének fokozott védelme az illegális migráció elleni hatékony fellépés, az államhatár rendjének védelme, fenntartása, a határrendészeti ág tevékenységének schengeni követelményeknek megfelelő szinten tartása. Mindezekon túl kiemelt feladatunk a közlekedésbiztonsági helyzet további javítása, valamint a lakosság szubjektív közbiztonság-érzet fenntartását, javítását szolgáló rendőri tevékenység folytatása, ennek érdekében az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyekkel és a polgárőrséggel történő közös feladatellátás.

Végezetül köszönettel tartozom az Önkormányzatnak és képviselő- testületének az évek óta tartó segítő, együttműködő munkájáért, bízván abban, hogy ez a jó kapcsolat a jövőben is hasonlóképpen alakul.

Battonya, 2017. április 26.

Tisztelettel:

Szepesi Sándor r. alezredes
kirendeltségvezető